

tussen Duin & Dijk

Themanummer

Wintervogels

Natuur in Noord-Holland. Jaargang 15 4 ● 2016

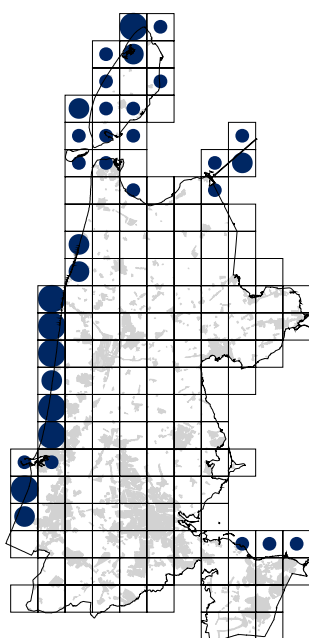
Roodkeelduiker

De roodkeelduiker broedt in ondiepe meren met flinke oeverbegroeiing in de arctische en subarctische delen van Eurazië en Noord-Amerika. Ze eten vooral vis, maar ook kreeften en kikkers. In Nederland is de soort een doortrekker en wintergast. De meeste roodkeelduikers in onze wateren zijn afkomstig uit Scandinavië, Finland en West-Rusland.

Buiten de broedtijd is de roodkeelduiker een typische kustvogel die vooral overwintert in de kustwateren van Groot-Brittannië, Ierland, Noorwegen tot Frankrijk. Ook in Nederland worden ze dan ook vooral langs de kust waargenomen. Roodkeelduikers in winterkleed zijn op afstand niet altijd even gemakkelijk te onderscheiden van de veel minder algemene parelduikers.

Voorkomen

Roodkeelduikers zijn slechts in 34 atlasblokken (22%) vastgesteld.

verspreiding

- 1 - 10 ex
- 11 - 100 ex
- 101 - 500 ex

● Foto: Bert Pijls.

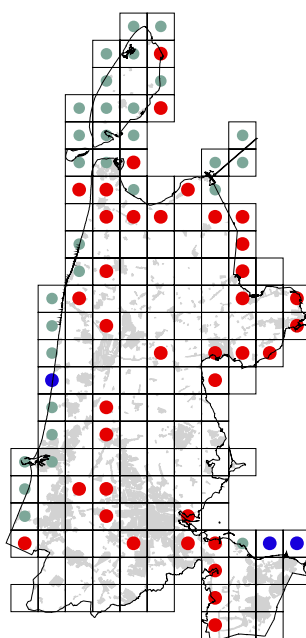
Het ligt voor de hand dat het zwaartepunt van de verspreiding zich bevindt langs de kust van de Noordzee, op Texel en langs de Afsluitdijk. Bijna in alle atlasblokken die daar liggen, worden roodkeelduikers gezien, soms in groepen van tientallen tot honderden vogels. Dit was met name het geval in de winter 2012/13 bij Bloemendaal aan Zee, IJmuiden en Castricum en in de winter 2013/14 bij Bergen aan Zee. Kennelijk was

daar op die momenten veel voedsel aanwezig.

De aantallen langs de Waddenkust en de Afsluitdijk zijn over het algemeen lager dan langs de Noordzee. Opmerkelijk is dat de soort nagenoeg geheel ontbreekt op het IJsselmeer en de randmeren, met uitzondering van het Gooimeer. In meren en brede waterlopen in het binnenland worden tegenwoordig geen roodkeelduikers meer gezien.

Veranderingen

Vergeleken met de periode 1978-1983 is het aantal atlasblokken waar de roodkeelduiker nu is vastgesteld gehalveerd (34 tegen 68 blokken). Wat opvalt, is dat in de eerste periode veel meer waarnemingen werden gedaan langs de kust van het IJsselmeer en het Markermeer. Ook in de bredere kanalen en meren in het binnenland werden toen roodkeelduikers gemeld. Het is de vraag of die verandering verband houdt met een mogelijke afname van de aantallen vogels die in Noord-Holland overwinteren. Ruim dertig jaar geleden werden veel meer roodkeelduikers gemeld als slachtoffer van afgewerkte olie die door schepen op zee geloosd werd. Door de olie verliest het verenkleed zijn beschermende functie en raken vogels onderkoeld. Verzwakte vogels weken daarom mogelijk uit naar minder grote watervlakten in het binnenland.

verandering

- alleen in 1979-1983
- beide perioden
- alleen in 2012-2016

Frank Visbeen